

गण्डकी राजपत्र

गण्डकी गाउँपालिकाद्वारा प्रकाशित
गण्डकी शहरी विकास बोर्ड ऐन, २०७८

खण्ड : ५

संख्या : ५

मिति : २०७८/०४/०६

भाग : १

गण्डकी गाउँपालिका

गण्डकी शहरी विकास बोर्ड ऐन, २०७८

प्रस्तावना: गण्डकी गाँउपालिकामा बढौदो जनसंख्या तथा शहरीकरणको परिप्रेक्ष्यमा भइरहेका पुनः निर्माण, विस्तार र विकासको साथै योजनाबद्ध रूपमा भौतिक विकास गरी जनसाधारणलाई आवश्यक सेवा र सुविधाहरू पुऱ्याउन तथा सर्वसाधारण जनताको स्वास्थ्य सुविधा एवं अर्थक हित कायम राख्न गण्डकी गाँउ सभाले शहरी विकास बोर्डको स्थापना र व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले यो ऐन बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

१.१ यस ऐनको नाम “गण्डकी शहरी विकास बोर्ड ऐन, २०७८” रहेको छ ।

१.२ यो ऐन गण्डकी गाँउपालिकाले राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी तोकेको मितिदेखि प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा:

२.१ विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा

२.१.१ “बोर्ड” भन्नाले दफा ३ बमोजिम स्थापना भएको गण्डकी गाँउकार्यापालिका शहरी विकास बोर्ड सम्झनु पर्छ ।

२.१.२ भौतिक विकास योजना” भन्नाले दफा ५ बमोजिम तर्जुमा भई नेपाल सरकारबाट स्वीकृत भौतिक विकास योजना सम्झनु पर्छ ।

२.१.३ योजना क्षेत्र भन्नाले अनुसूचीमा उल्लेख भए बमोजिमको गण्डकी गाँउकार्यापालिका शहरी विकास योजना क्षेत्र सम्झनु पर्छ ।

२.१.४ “समिति” भन्नाले दफा १३ बमोजिम गठित गण्डकी गाँउकार्यापालिका शहरी विकास योजना समिति सम्झनु पर्छ ।

२.१.५ “सञ्चालक समिति” भन्नाले दफा १४ बमोजिम गठित सञ्चालक समिति सम्झनु पर्छ ।

२.१.६ “विकास आयुक्त” भन्नाले दफा १७ को उपदफा १७.१ बमोजिम नियुक्त विकास आयुक्त सम्झनु पर्छ ।

२.१.७ पुनरावेदन समिति भन्नाले दफा २३ बमोजिमको पुनरावेदन समिति सम्झनु पर्छ ।

२.१.८ जग्गा भन्नाले जुनसुकै जग्गा र त्यसमा स्थायी रूपले रहेको घर, बनोट, ताल, पोखरी, रुख आदि समेतलाई जनाउँछ ।

२.१.९ भवन भन्नाले आवासीय, कार्यालय, औद्योगिक, व्यापारिक वा अन्य कुनै प्रयोगको लागि बनेको भवन वा घर सम्झनु पर्छ र सो शब्दले गोदाम घर, टहरा, गोठ, ग्यारेज, चर्पी, पर्खाल वा त्यसको कुनै भागलाई समेत जनाउँछ ।

२.१.१० सेवा सुविधा भन्नाले सडक, बाटो, खुल्ला ठाउँ, पार्क, मनोरञ्जनस्थल, खेल मैदान, पानी, बिजुली, टेलिफोन, ढल निकास, विद्यालय, अस्पताल आदि सम्झनु पर्छ ।

२.१.११ “तोकिएको” वा “तोकिएबमोजिम” भन्नाले यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम वा विनियममा तोकिएको वा तोकिएबमोजिम सम्झनु पर्छ ।

३. बोर्डको स्थापना:

गण्डकी गाँउपालिकालाई योजनाबद्ध रूपमा विकास गरी जनसाधारणलाई आवश्यक सेवा सुविधाहरू पुऱ्याउन, पालिका भित्र विस्तारीत हुँदै गझरहेको शहरिकरणलाई थप व्ययस्थित गर्न तथा भौतिक विकास योजनाको तर्जुमा र कार्यान्वयन गर्नको लागि गण्डकी गाँउकार्यपालिका शहरी विकास बोर्ड स्थापना गरिएको छ ।

४. बोर्ड संगठित संस्था हुने :

४.१ दफा ३ बमोजिम गठित बोर्ड अविच्छिन्न उत्तराधिकारवाला एक स्वशासित र संगठित संस्था हुनेछ ।

४.२ बोर्डको आफ्नो एउटा छुटै छाप हुनेछ ।

४.३ बोर्डले व्यक्ति सरह चल अचल सम्पत्ति प्राप्त गर्न, उपभोग गर्न, बेचबिखन गर्न वा अन्य किसिमले बन्दोवस्त गर्न सक्नेछ ।

४.४ बोर्डले व्यक्ति सरह आफ्नो नामबाट नालिस उजुर गर्न र सो उपर पनि सोही नामबाट नालिस उजुर लाग्न सक्नेछ ।

५. भौतिक विकास योजनाको तर्जुमा र स्वीकृति:

५.१ गण्डकी गाँउपालिकाको भौतिक विकासको लागि देहायको कुनै वा सबै उद्देश्य पूरा गर्न बोर्डले भौतिक विकास योजना तर्जुमा गर्न सक्नेछ :-

५.१.१ गण्डकी गाँउपालिकालाई एक प्रमुख पर्यटन, सांस्कृतिक एवं आर्थिक केन्द्रको रूपमा विकास गर्ने,

५.१.२ भइरहेको पालिकाको पुनः निर्माण, विस्तार र विकास गर्ने तथा नयाँ नगरको निर्माण गर्ने,

५.१.३ भौतिक विकासको लागि भू-उपयोग (ल्याण्ड यूज) क्षेत्र निर्धारण गर्ने,

५.१.४ जनसाधारणलाई आवश्यक सेवा सुविधा उपलब्ध गराउने,

५.१.५ उपर्युक्त कार्यहरूसँग सम्बद्ध अन्य कार्यहरू गर्ने ।

५.२ उपदफा ५.१ बमोजिम बोर्डले बनाएको भौतिक विकास योजना गाँउ कार्यपालिकाबाट स्वीकृत हुनु पर्नेछ ।

५.३ उपदफा ५.२ बमोजिम गाँउ कार्यपालिकाबाट स्वीकृत भौतिक विकास योजना बोर्डले कार्यान्वयन गर्नेछ ।

६. बोर्डको काम, कर्तव्य र अधिकार

६.१ यस ऐनमा अन्यत्र लेखिएको काम, कर्तव्य र अधिकारको अतिरिक्त बोर्डको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछ :-

६.१.१ योजना क्षेत्रलाई विभिन्न भू-उपयोग क्षेत्रहरूमा विभाजन गर्ने,

६.१.२ भू-उपयोग क्षेत्रमा भौतिक विकासका लागि आवश्यक शर्तहरू निर्धारण गर्ने र त्यस्तो क्षेत्रमा गरिने निर्माणका विधिहरू तोक्ने,

६.१.३ प्राचीन स्मारक सम्बन्धी प्रचलित नेपाल कानूनको अधीनमा रही योजना क्षेत्रमा कुनै धार्मिक, सांस्कृतिक र ऐतिहासिक सम्पदाको समुचित विकास तथा सम्भारको लागि आवश्यक परियोजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने,

६.१.४ योजना क्षेत्रको प्राकृतिक एवं वातावरणीय संरक्षणको लागि वनजंगल, खोलानाला, घाट तथा जल क्षेत्रमा हुने निर्माण एवं अन्य क्रियाकलापहरूको सम्बन्धमा शर्त तोकी सो बमोजिम कार्य गर्ने गराउने,

६.१.५ प्रतिकूल प्रभाव पर्ने गरी प्राकृतिक सम्पदाको उपयोग गर्न निषेध गर्ने,

६.१.६ भौतिक विकास योजनाले निर्दिष्ट गरे बमोजिम भू-उपयोग क्षेत्रमा जग्गा विकास कार्यक्रम तथा भवन निर्माण परियोजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने,

६.१.७ भौतिक विकास योजना अनुरूप गाँउ कार्यपालिकाले समय समयमा दिएको निर्देशन बमोजिमका अन्य कार्यहरूगर्ने ।

६.२ यस ऐन बमोजिम काम कारबाही गर्दा गाँउ कार्यपालिका, नेपाल सरकारका निकाय तथा अन्य सम्बन्धित निकायसँग समन्वय कायम गरी काम गर्नु बोर्डको कर्तव्य हुनेछ ।

७. रोक लगाउन सक्ने :

७.१ भौतिक विकास योजना कार्यान्वयन गर्न बोर्डले समय समयमा स्पष्टरूपले सार्वजनिक रूपमा सूचना प्रकाशन गरी बढीमा तीन वर्षको अवधि ननाईने गरी सोही सूचनामा तोकिएको अवधिभरको लागि योजना क्षेत्रभित्र पर्ने सोही सूचनामा तोकिएको क्षेत्रमा जुनसुकै प्रकारको अचल सम्पत्ति बोर्डको पूर्व स्वीकृति विना कुनै प्रकारले भौतिक परिवर्तन गर्न वा टुक्र्याउन नपाउने गरी रोक लगाउन सक्नेछ ।

७.२ उपदफा ७.१ बमोजिम रोक लगाएको कुराको सूचना बोर्डले रजिष्ट्रेशन गर्ने सम्बन्धित कार्यालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

७.३ रजिष्ट्रेशन गर्ने सम्बन्धित कार्यालयले उपदफा ७.२ बमोजिमको सूचना पाएमा त्यस्तो अचल सम्पत्ति टुक्र्याउने गरी रजिष्ट्रेशन गर्न हुँदैन ।

८. नियमित, नियन्त्रण वा निषेध गर्न सक्ने :

८.१ भौतिक विकास योजना कार्यान्वयन गर्ने प्रयोजनको लागि बोर्डले समय समयमा स्पष्टरूपले सार्वजनिक रूपमा सूचना प्रकाशन गरी योजना क्षेत्रभित्र पर्ने सोही सूचनामा तोकिएको क्षेत्रमा देहायका काम कुराहरू आवश्यकता अनुसार नियमित, नियन्त्रण वा निषेध गर्न सक्नेछ र त्यसरी नियमित, नियन्त्रण वा निषेध गरिएका काम कुराहरू बोर्डको पूर्व स्वीकृति विना कसैले गर्न गराउन हुँदैन :-

८.१.१ प्राकृतिक सम्पदा, पुरातात्त्विक, धार्मिक, ऐतिहासिक स्थलहरू, ऐलानी जग्गाहरू एवं अचल सम्पत्तिको उपभोग र प्रयोग गर्ने,

- द.१.२ आवादी तथा पर्ति जग्गाहरू भू-उपयोग योजना अनुरूप उपभोग वा प्रयोग गर्ने,
- द.१.३ कुनै प्रकारको भवन निर्माण गर्ने वा निर्माण भैसकेका भवनहरूको विस्तार गर्ने,
- द.१.४ कुनै प्रकारको वस्ती वा बसोबास बसाउने वा मनोरञ्जन स्थल, बजार, हाट, उद्योग आदि बसाल्ने वा बनाउने,
- द.१.५ प्राकृतिक सौन्दर्य, पर्यटन स्थल वा जनसाधारणको स्वास्थ्यमा प्रतिकूल असर पर्ने वा कुनै प्रकारले वातावरण दुषित हुने काम गर्ने,
- द.१.६ बाटोघाटो, पुल, यातायातको साधन, पानी, बत्ती, टेलिफोन लाइन आदि प्रयोग गर्ने ।
- द.२ दफा ७ वा उपदफा द.१ बमोजिम बोर्डले कसैको अचल सम्पत्तिको भोग चलनमा कुनै किसिमको बन्देज लगाउँदा सार्वजनिक हितलाई ध्यानमा राखी सर्वसाधारण जनतालाई उपयोगी हुने भएमा मात्र बन्देज लगाउन सक्नेछ र त्यस्तो बन्देज सम्बन्धी निर्णय गर्दा वा तत्सम्बन्धी सूचना वा आदेश जारी गर्दा त्यस्तो सार्वजनिक हित हुने कुरा समेत स्पष्ट खुलाउनु पर्नेछ ।
- द.३ उपदफा द.१ को प्रयोजनको लागि बोर्डले स्वीकृति दिंदा आंशिक वा पूर्ण रूपले स्वीकृति दिन वा नदिन सक्नेछ वा स्वीकृतिदिंदा आवश्यक शर्त समेत तोकिदिन सक्नेछ ।
- द.४ योजना क्षेत्रभित्रको कुनै अचल सम्पत्तिको तथ्याङ्क लिन वा सर्वे गर्नको लागि कसैको जग्गामा प्रवेश गर्न वा सम्बन्धित व्यक्तिलाई बुझन बोर्डलाई पूर्ण अधिकार हुनेछ ।

९. रोक्ने वा भत्काउने :

९.१ दफा द अन्तर्गत बोर्डले नियमित, नियन्त्रण वा निषेध गरेका काम कुराहरू कसैले बोर्डको पूर्व स्वीकृति बिना गरेमा वा बोर्डले स्वीकृति दिंदा कुनै शर्त तोकिदिएको भए त्यस्तो शर्त विपरीत हुने गरी गरेमा बोर्डले त्यस्तो काम तत्काल रोक्ने आदेश दिन सक्नेछ र त्यस्तो कामको सिलसिलामा कुनै निर्माण गरेको रहेछ, भने बोर्डले पैतीस दिनको म्याद दिई सम्बन्धित व्यक्तिलाई त्यसरी स्वीकृति बिना वा शर्त विपरीत निर्माण गरेको जति भाग भत्काउन वा हटाउन आदेश दिन सक्नेछ ।

९.२ उपदफा ९.१ बमोजिम बोर्डले कुनै निर्माणको भाग भत्काउन वा हटाउन दिएको आदेश उपर चित्त नबुझ्ने व्यक्तिले सो आदेश पाएको मितिले पैतीस दिनभित्र पुनरावेदन समिति समक्ष उजुरी

दिन सक्नेछ । सो उजुरीको सम्बन्धमा पुनरावेदन समितिले उजुरी परेको मितिले तीस दिनभित्र निर्णय गर्नु पर्नेछ र त्यस्तो निर्णय अन्तिम हुनेछ ।

९.३ उपदफा ९.२ बमोजिम उजुरी परेकोमा पुनरावेदन समितिबाट त्यस्तो निर्माणको भाग भत्काउने वा हटाउने गरी निर्णय भएमा सोनिर्णय भएको मितिले पैंतीस दिनभित्र र उजुरी नपरेकोमा उपदफा ९.१ बमोजिम बोर्डले आदेश दिएको मितिले पैंतीस दिन भित्र सम्बन्धित व्यक्तिले त्यस्तो निर्माणको भाग भत्काउन वा हटाउनु पर्नेछ ।

९.४ उपदफा ९.३ को म्यादभित्र सम्बन्धित व्यक्तिले त्यस्तो निर्माणको भाग नभत्काएमा वा नहटाएमा बोर्ड आफैले भत्काउन वा हटाउन सक्नेछ र त्यसरी भत्काउँदा वा हटाउँदा लागेको खर्च सम्बन्धित व्यक्तिबाट असूल उपर गरिनेछ

१०. जग्गा विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सक्ने :

१०.१ गण्डकी गाउँउपालिकालाई सुनियोजित रूपमा विकास गर्ने क्रममा विभिन्न आय वर्गका व्यक्तिहरूको निमित्त आधारभूत आवासको आवश्यकता पूरा गर्नको लागि आवास घडेरीको व्यवस्था गर्न र अन्य शहरी क्रियाकलापको लागि बोर्डले नेपाल सरकारको नीति निर्देशनको अधीनमा रही देहाय बमोजिम जग्गा विकास कार्यक्रमहरूसञ्चालन गर्न सक्नेछ :-

१०.१.१ योजना क्षेत्रको कुनै भागमा स्थानीय जग्गाधनी र मोहीहरूसमेतको सहभागिता जुटाई सेवा सुविधा सम्बन्धी परियोजना तर्जुमा गर्ने र सो परियोजना बमोजिमको काम गर्न नेपाल सरकारको सम्बन्धित निकाय, कुनै संगठित संस्था वा गाउँउपालिका वा स्थानीय जनताले लगानी गर्ने गरी निर्देशित जग्गा विकास (गाईडेड लायण्ड डेभलपमेण्ट) कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने,

१०.१.२ योजना क्षेत्रभित्रको कुनै भागमा रहेका जग्गाका विभिन्न कित्ताहरूलाई एकीकरण गरी सो जग्गामा भौतिक विकास योजना अनुरूपसेवा सुविधाको व्यवस्था गर्ने र त्यस्तो सेवा सुविधाको व्यवस्था गर्दा लागेको खर्च विकसित घडेरीहरूबेची असूल गर्ने र बाँकी विकसित घडेरीहरू साविककै जग्गा धनी वा मोहीहरूलाई समानुपातिक आधारमा फिर्ता दिने व्यवस्था गरी जग्गा एकीकरण (लायण्ड पुलिंग) कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने,

१०.१.३ योजना क्षेत्रको कुनै भागको जग्गा दफा ११ बमोजिम गाउँउपालिकाबाट प्राप्त गराई बोर्ड आफैले त्यस्तो जग्गामा सेवा सुविधाको व्यवस्था गरी घडेरीहरूतयार गर्ने र विक्री वितरण गर्ने गरी घडेरी तथा सेवा सुविधा (साईट्स एण्ड सर्भिसेज) कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने,

१०.१.४ माथि उपदफाहरू बमोजिम जग्गा विकास कार्यक्रम सञ्चालनको निमित्त कुनै जग्गाधनीको एकीकरण गरिएको वा प्राप्त गरिएको जग्गा, जग्गा विकास कार्यक्रम अनुसार निर्धारित न्यूनतम इकाईको घडेरीको क्षेत्रफल भन्दा कम हुने रहेछ भने त्यस्तो जग्गाधनीलाई न्यूनतम इकाईको एक घडेरी उपलब्ध गराइनेछ ।

११. जग्गा प्राप्त गर्ने:

गाउँउपालिकाले भौतिक विकास योजना कार्यान्वयन गर्न आवश्यक पर्ने जग्गा प्रचलित नेपाल कानुनबमोजिम प्राप्त गरी बोर्डलाई उपलब्ध गराई दिन सक्नेछ ।

१२. आर्थिक स्रोत जुटाउने अधिकार:

बोर्डले आफ्नो काम सुचारुरूपले सञ्चालन गर्नको लागि आवश्यक पर्ने खर्चको लागि गाउँउपालिकाको पूर्व स्वीकृति लिई ऋण लिन, अनुदान प्राप्त गर्न वा अन्य कुनै किसिमबाट आर्थिक स्रोत जुटाउन सक्नेछ ।

१३. सञ्चालक समितिको गठन:

१३.१ बोर्डको काम कारबाही सञ्चालन, रेखदेख र व्यवस्थापनको लागि देहायका सदस्यहरू भएको सञ्चालक समिति गठन गरिएको छ :-

१३.१.१ गाउँउपालिका अध्यक्ष - अध्यक्ष

१३.१.२ प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत- सदस्य

१३.१.३ प्रबिधिक शाखा प्रमुख- सदस्य

१३.१.४ शहरी व्यवस्थापन सम्बन्धमा अनुभव प्राप्त व्यक्तिहरू मध्येबाट गाउँउपालिका अध्यक्षले तोकेको वा नियुक्ति गरेको व्यक्ति - सदस्य सचिव

१३.१.५ उपभोक्ताको हितको संरक्षणमा संलग्न उपभोक्ताहरूको संस्थाहरूमध्येबाट गाउँउपालिकामा सुचिकृत भएका उर्जा सम्बन्धि संस्था वा विज्ञका तर्फबाट दुई जना महिला प्रतिनिधि सहित तीन जना - सदस्य

१३.२ गाउँपालिकाले आवश्यक देखेमा नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी सञ्चालक समितिका सदस्यहरूमा आवश्यक थपघट वा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

१३.४ समितिले आवश्यक देखेमा कुनै विदेशी वा स्वदेशी विशेषज्ञ वा सल्लाहकारलाई सञ्चालक समितिको बैठकमा पर्यवेक्षकको रूपमा भाग लिन आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।

१३.५ बोर्डको संचालक समितिमा नियुक्त भएका सदस्यहरूको पदावधि नियुक्त भएको मितिबाट तीन वर्ष रहने छ । बोर्डले आवश्यकता देखेमा यस अधि नियुक्त भएका सदस्यहरूलाई पुनः एक कार्यकालका लागि नियुक्त गर्न सक्नेछ ।

१४. सञ्चालक समितिको बैठक सम्बन्धी कार्यविधि :

१४.१ सञ्चालक समितिको बैठक कम्तीमा दुई महीनामा एक पटक बस्नेछ ।

१४.२ सञ्चालक समितिको कुल सदस्य संख्याको पचास प्रतिशत सदस्य उपस्थित भएमा सञ्चालक समितिको बैठकको लागि गणपूरक संख्या पुगेको मानिनेछ ।

१४.३ सञ्चालक समितिको बैठकको अध्यक्षता अध्यक्षले गर्नेछ र निजको अनुपस्थितिमा सदस्यहरूले आफूमध्येबाट तोकेको सदस्यले गर्नेछ ।

१४.४ सञ्चालक समितिको बैठकमा बहुमतको राय मान्य हुनेछ र मत बराबर भएमा बैठकको अध्यक्षता गर्ने व्यक्तिले निर्णयात्मक मत दिन सक्नेछ ।

१४.५ सञ्चालक समितिको बैठक अध्यक्षले तोकेको मिति, समय र स्थानमा सञ्चालक समितिको सचिवले बोलाउनेछ ।

१४.६ सञ्चालक समितिको बैठकले गरेको निर्णय सञ्चालक समितिको सचिवले अध्यक्षता गर्ने व्यक्तिबाट प्रमाणित गराई अद्यावधिक गरी राख्नु पर्नेछ ।

१४.७ सञ्चालक समितिको बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि सञ्चालक समिति आफैले निर्धारण गर्नेछ ।

१४.८ उपसमिति गठन गर्न सक्ने: सञ्चालक समितिले आफ्नो काम कारबाही सुचारू रूपले सञ्चालन गर्नको लागि आवश्यकताअनुसार उपसमितिहरूगठन गर्न सक्नेछ ।

१५. कर्मचारी सम्बन्धी व्यवस्था :

१५.१ बोर्डले आवश्यकता अनुसार कर्मचारीहरू नियुक्त गर्न सक्नेछ ।

१५.२ बोर्डका कर्मचारीहरूको पारिश्रमिक, सेवाको शर्त तथा सुविधा सम्बन्धी व्यवस्था गाउँकार्यपालिकाको कार्यलयले वा बोर्डको नियमावलीले तोकिदिए बमोजिम हुनेछ ।

१६. सदस्य र कर्मचारी उपर प्रतिबन्धः

समिति वा सञ्चालक समितिका कुनै सदस्य वा बोर्डको कुनै पनि कर्मचारी वा सल्लाहकार बोर्डासँगको ठेक्का पट्टामा प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले हिस्सेदार हुन पाउने छैन ।

१७. बोर्डको कोषः

१७.१ बोर्डको एउटा छुटै कोष हुनेछ । सो कोषमा देहायका रकमहरूरहनेछन्:-

१७.१.१ गाउँपालिकाबाट प्राप्त अनुदान,

१७.१.२ गाउँपालिका मार्फत कुनै राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय वा विदेशी संस्थाबाट प्राप्त रकम,

१७.१.३ बोर्डको चल अचल सम्पत्तिबाट आर्जन हुने रकम,

१७.१.४ बोर्डलाई प्राप्त अन्य कुनै रकम ।

१७.२ बोर्डको सबै रकम बोर्डको नाममा नेपाल राष्ट्र बैंक वा कुनै वाणिज्य बैंकमा जम्मा गरिनेछ ।

१७.३ बोर्डको तर्फबाट गर्नुपर्ने सम्पूर्ण खर्चहरूउपदफा १९.१ बमोजिमको कोषबाट व्यहोरिनेछ ।

१७.४ बोर्डको खाता सञ्चालन तोकिएबमोजिम हुनेछ ।

१८. बोर्डको लेखा र लेखापरीक्षण :

१८.१ बोर्डको लेखा गाउँकार्यपालिकाको स्वीकृति लिई समितिले निर्धारण गरेको ढाँचा र तरिका बमोजिम राखिनेछ ।

१८.२ बोर्डको लेखा परीक्षण गाउँपालिकाको आन्तरिक लेखा परीक्षक इकाई बाट हुनेछ ।

१८.३ गाउँकार्यपालिकाले चाहेमा संस्थाको हिसाब किताब सम्बन्धी कागजातहरू र नगदी जिन्सी समेत जुनसुकै बखत जाँच्न वा जाँच्न लगाउन सक्नेछ ।

१९. सजाय :

१९.१ कसैले दफा द अन्तर्गत बोर्डले नियमित, नियन्त्रण वा निषेध गरेका काम कुराहरूबोर्डको पूर्व स्वीकृति बिना गरेमा वा बोर्डले स्वीकृति दिंदा कुनै शर्त तोकिदिएको भए त्यस्तो शर्त विपरीत हुने गरी गरेमा त्यस्तो व्यक्तिलाई बोर्डले पचास हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना गर्न सक्नेछ ।

१९.२ कसैले यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियमावली बमोजिम बोर्डले गरेको वा गर्न लागेको काममा बाधा गरेमा त्यस्तो व्यक्तिलाई बोर्डले पाँच हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना गर्न सक्नेछ ।

१९.३ कसैले यो ऐन बमोजिम बोर्डले दिएको आदेश वा निर्देशन विपरीत कुनै काम कारवाही गरेमा त्यस्तो व्यक्तिलाई बोर्डले पच्चीस हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना गर्न सक्नेछ ।

१९.४ कसैले माथि लेखिएदेखि बाहेक यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियमावली विपरीत अन्य कुनै काम कारवाही गरेमा त्यस्तो व्यक्तिलाई बोर्डले एक हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना गर्न सक्नेछ ।

२०.पुनरावेदनः

दफा १९ बमोजिम बोर्डले दिएको सजायको आदेश उपर चित्त नबुझ्ने व्यक्तिले त्यस्तो सजायको आदेश पाएको मितिले पैतीस दिनभित्र पुनरावेदन समितिमा पुनरावेदन गर्न सक्नेछ ।

२१.पुनरावेदन समितिः

२१.१ दफा ९ वा १९ बमोजिम बोर्डले दिएको आदेश उपर पुनरावेदन सुन्न एक पुनरावेदन समिति रहनेछ ।

२१.२ पुनरावेदन समितिमा देहायका सदस्यहरूरहनेछन्:-

२१.२.१ गाउपालिका उपाध्यक्ष वा गाउपालिका न्यायिक समिति सदस्य हरुवाट-अध्यक्ष

२१.२.२ पुर्वाधार विकाश एवं कानुन तथा न्यायको क्षेत्रमा पालिका भित्र वा बाहिर काम गर्दै आएका पालिकाका नागरिक हरुवाट गाउपालिकाले तोकेका दुईजना व्यक्ति-सदस्य

२१.३ पुनरावेदन समितिलाई साक्षी प्रमाण बुझ्ने, साक्षीलाई उपस्थित गराउने, बयान गराउने र लिखतहरूपेश गर्न लगाउने सम्बन्धमा अदालतलाई भए सरहको अधिकार हुनेछ ।

२१.४ पुनरावेदन समितिले कारवाही र किनारा गर्दा उपयुक्त कार्यविधि अपनाउन सक्नेछ ।

२२. असल नियतले गरेको कामको बचाउ :

समिति वा सञ्चालक समितिका सदस्य वा बोर्डको कर्मचारीले यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेका नियमावली वा विनियमावली बमोजिम आफ्नो कर्तव्य पालनको सिलसिलामा असल नियतले गरेको वा गर्न खोजेको कुनै कुराबाट भएको हानी नोक्सानीको निमित्त त्यस्तो सदस्य वा कर्मचारी व्यक्तिगत रूपले जवाफदेही हुनेछैन । तर कसैलाई अनावश्यकदुःख, हैरानी वा टर्चर दिने नियतले कुनै काम गरेकोमा सम्बन्धित व्यक्ति त्यस्को लागि जवाफदेही हुनेछ ।

२३. अधिकार प्रत्यायोजनः

२३.१ समितिले यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम वा विनियम बमोजिम आफूलाई प्राप्त अधिकार आवश्यकता अनुसार अध्यक्ष, समितिका कुनै सदस्य वा उपसमितिलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

२३.२ अध्यक्ष आफूलाई प्राप्त अधिकार आवश्यकता अनुसार बोर्डको कुनै अधिकृत कर्मचारीलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ ।

२४ .नेपाल सरकारले निर्देशन दिन सक्ने :

नेपाल सरकारले भौतिक विकास योजनको तर्जुमा तथा कार्यान्वयन सम्बन्धमा बोर्डलाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ । त्यस्तो निर्देशनको पालना गर्नु बोर्डको कर्तव्य हुनेछ ।

२५. गाउँपालिकाको अधिकार :

२५.१ बोर्डले यस ऐन विपरीत कुनै काम गरेमा वा गर्न लागेमा गाउँ पालिकाले त्यस्तो काम रोक्ने आदेश दिन सक्नेछ ।

२५.२ गाउँ पालिकाले सार्वजनिक हितलाई ध्यानमा राखी आवश्यक देखेमा यस ऐन बमोजिम बोर्डले दिएको कुनै आदेश पूर्ण वा आंशिक रूपमा बदर गर्न सक्नेछ ।

२५.३ बोर्डले गर्नु पर्ने काम पूरा गरिसकेको छ वा बोर्डले आफूले गर्नुपर्ने काम, कर्तव्य वा निर्देशनको पालना गरेको छैन वा बोर्ड कायम राख्न आवश्यक छैन भन्ने ठहराएमा गाउ पालिकाले बोर्डलाई जुनसुकै बखत विघटन गर्न सक्नेछ ।

२५.४उपदफा २७.३ बमोजिम बोर्ड विघटन भएमा सो बोर्डको हक तथा दायित्व गाउ पालिकामा सर्नेछ ।

२६.गाउ पालिकासँगको सम्पर्क :

बोर्डले गाउ पालिकासँग सम्पर्क राख्दा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा पुर्वाधार विकास शाखा प्रमुख मार्फत राख्नु पर्नेछ ।

२७.नियम तथा विनियम बनाउन सक्ने :

२७.१ यो ऐनको उद्देश्य कार्यान्वयन गर्न गाउ पालिकाले आवश्यक नियमहरूबनाउन सक्नेछ ।

२७.२ यो ऐन र यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियमको अधीनमा रही बोर्डले आवश्यक विनियमहरू बनाउन सक्नेछ ।

२८.विघटन हुने:

२८.१ गाउपालिकाले बोर्डको आवश्यकता महशुस नगरेमा वा बोर्डले तोकिएको काम सम्मन्न गरी थप कामको आवश्यकता नभएमा गाउपालिकाको निर्णयमा बोर्ड विघटन हुन सक्नेछ ।

२८.२उपदफा २८.१ बमोजिम नगर विकास समिति विघटन भएपछि सो समितिले गरिआएको काम कारबाही र हक तथा दायित्व स्वतः गाउपालिकामा सर्नेछ ।

२९.अनुसूचीमा हेरफेर गर्न सक्ने:

नेपाल सरकारले आवश्यकता अनुसार नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी अनुसूचीमा हेरफेर वा थपघट गर्न सक्नेछ ।

आज्ञाले,

पुराण गुरुड

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

अनुसूची :१

अनुसूची(दफा २ को उपदफा २.१.३ सँग सम्बन्धित)योजना क्षेत्रको सीमानापूर्व :

पश्चिमा शहिदलखन गाउपालिकाको राइथोक सम्म जोडिएको भुभाग, पुर्वमा गण्डकी गाउपालिकाको वार्ड नं २ को सिमाना, दक्षिणमा त्रिशुली नदि सम्म जोडिएको भुभाग र उत्तरमा शुरुवालटार देखी तलको भुभाग ।